

Današnja nerealnost Združene Evrope

Ideja o Združeni Evropi nekateri redki raziskovalci zgodovine postavljajo v stoletja nazaj, vendar je n. mogoče dokazati, da bi bila do najmodnejšega časa, se pravi šele po drugi svetovni vojni, kaj več, kakor pesniško sanjarjenje in opevanje ideala, ki se tudi sedaj vsako leto sproti pomika naprej v negotovo bodočnost.

Največji zagovorniki Združene Evrope so bili Churchill, zlasti pa dem. prvaki Adenauer, Schuman in de Gasperi. Storjeni so bili koraki v tej smeri predvsem na gospodarskem področju, deloma tudi na političnem. Najdlje je Zahodna Evropa napredovala nasproti združitvi v gospodarskem smislu. Ker pa v naravnem redu vrednot gospodarstvo ni osnovna vrednota vsega človeškega dogajanja, kakor hočejo uvesti v svojem sistemu komunisti (in se jim prav vsled tega ne usreči), pa gospodarski razlogi še zdavnaj niso zadostna gonilna sila, ki bi potiskala ali vlekla svobodne evropske narode tudi v tesno politično skupnost, iz katere bi potem bil samoseben korak v dejansko združitve.

Kakor je De Gaullova zamisel zahodnoevropske politične skupnosti, sestavljena iz posameznih in različnih domovin, pomankljiva, pa je tesnejša politična povezanost med posameznimi evropskimi državami toliko bolj utopična ob današnjem razmerju meddržavnih odnosov.

To realnost je potrdil pretekli teden na zasedanju NATO-a v Washingtonu ob njegovih dvajsetletnici, francoski zun. minister Debré, ki je z vso odkritostjo priznal, da je „ideja o Združenih evropskih državah nerealnost.“

„ZDA so postale velike in močne, ker se vam je posrečilo ustvariti narodni čut, ki je postal počelo vašega izrednega razvoja. Toda,“ je govoril Debré, „Evropa je mozaik narodov, katerih vsak ima svojo lastno osebnost, ki je dozorela na temelju njegovega etičnega in jezikovnega značaja in posebnosti, v težkih krizah, katerih posledice so še vedno vidne na evropski celini.“

„Ni mogoče ignorirati teh zgodovinskih dejstev. Ni mogoče zgraditi Evrope, začevajoč iz nič in ne upoštevajoč dejstva in čutenja posameznih narodov.“

„Prišel bo morda dan, ko bodo v Evropi Francozi, Nemci, Italijani, Nizozemci, Belgijci, Španci, Angleži in drugi narodi ugotavljali, da niso več to, kar so bili. Toda danes ni tako. Evropa dvajsetega stoletja ni nova in prazna Amerika iz konca osemnajstega stoletja. Narodno čutenje ostaja trdno in je vsekakor prav, da je tako.“

Debré je nato razvijal, da ne bi bilo prav, da bi evropski nacionalizem ubijali, medtem ko ga po drugih kontinentih podpiramo. Ta je eden od važnih postavk v obrambi narodov pred raznarodovalnim komunizmom. In je nadaljeval:

„Ni mogoče graditi Evrope, ne oziraje se na to. Ostaja zgodovinsko dejstvo, da Evropa ni ena domovina, temveč skupina več domovin. Dolžni smo organizirati sodelovanje med evropskimi državami, ki tekmujejo med seboj, ohranjajo vsaka od njih, po zakonih svobode in v skladu z voljo njihovih narodov, kontrolno nad svojo usodo.“

Ne strinjamo se v vseh odtenkih z izjavami Debreja, hočemo pa s citiranjem teh opozoriti naše bralce na neutehovitost slehernega bližnjega upanja na združitve Evrope, v kateri bi bila posameznim državam, še tako majhnim, pripravljena nemoten razvoj in varen obstoj. Danes tako misli in govori sedanja francoska vlada, jutri bosta lahko takih ali še bolj individualističnih misli nemški ali italijanski režim, spet prej ali pozneje se ZDA ne bodo več zanimale za usodo posameznih narodov, temveč le za razvoj celih kontinentov. Kruta politična realnost je povsem drugačna od idealističnih gledanj nekaterih panevropsko navdahnjenih posameznikov.

Evropa je razdeljena na dva bloka.

ZASEDANJE NATO V WASHINGTONU

V Washingtonu je pretekli teden zasedal za svojo 20. letnico obstoja NATO, ter je na slavnostni seji govoril tudi ameriški predsednik Nixon.

Poudarjal je, da „tisti, ki govorijo o „dobrih“ in „slabih“ narodih o svetu trdnih zaveznikov in zakletih sovražnikov — živijo v svojem lastnem svetu. Ujeti v zastarele pojme ne živijo v svetu realnosti“.

Nixon je v zvezi z nameravanimi pogajanjmi z ZSSR za zmanjšanje napetosti med Vzhodom in Zahodom ponovno zagotovil članicam NATO, da se bo ameriška vlada posvetovala z njimi in jih obveščala pred in med takimi pogajanjmi, ki bi se tikali njihovih interesov.

Nixon je tudi predlagal ustanovitev posebnega odbora v NATO ki bi se bavil s problemi moderne družbe, „z vpra-

šanjem izboljšanja življenja naših narodov“. To naj bi bila NATOva „tretja socialna dimenzija“, kajti „dve že ima: vojaško in politično“.

Svoj govor je Nixon zaključil: „Nova organizacija mora biti dovolj močna, da bo odvrnila tiste, ki grozijo z vojno; tesno povezana za neprestano posvetovanje; sposobna sprejeti različnost pogledov; realistična tako, da bo mogla postopati s svetom takšnim, kakršen je; prožna, da bo mogla iskati nove poti konstruktivnega sodelovanja.“

Na dnevnem zasedanju organizacije so sklenili, da bo NATO ostal še naprej glavna obrambna organizacija svobodnega Zahoda, bo pa iskal poti za stabilen mir z Vzhodom.

Moskva je po radiju in v svojem časopisju napadla zasedanje NATO-a ter poudarjala okrepitev Varšavskega pakta.

Huseinovi mirovni predlogi

Jordanski kralj Hussein je bil pretekli teden v Washingtonu, kjer je imel razgovore z ameriškim predsednikom Nixonom o razmerah na Bližnjem Vzhodu. Prišel je tudi urediti vprašanje pošiljke novih ameriških letal in drugega orožja, ki ga je Jordan kupil že pred arabsko-izraelsko vojno junija 1967.

Hussein je v Washingtonu objavil mirovni načrt, sestojč iz šestih točk, za katerega je dejal, da ga je potrdil tudi egipčanski diktator Nasser. Načrt predvideva: 1) Konec vseh sovražnosti; 2) Spoštovanje, priznanje suvereniteta, ozemalske nedotakljivosti in politične neodvisnosti vseh držav na področju; 3) Priznanje pravice vseh do življenja v miru v okviru varnih in priznanih meja, svobodnih strahu pred vojno; 4) Zagotovitev vsem svobodne

plovbo skozi akabski zaliv in Sueški prekop; 5) Zagotovitev ozemalske nedotakljivosti vseh držav na področju, z vsemi ukrepi, ki so za to potrebni, vključno z vzpostavitvijo demilitariziranih con; 6) Pristanek na pravično rešitev begunskega vprašanja.

Hussein je tudi predlagal, naj se Izrael umakne za meje, ki jih je imel pred zadnjo arabsko-izraelsko vojno.

Izraelska predsednica Golda Meir je Husseinu pozvala, naj sporoči, kdaj in kje se je pripravljen začeti pogajati za mir, kajti Izrael je pripravljen razpravljati o miru samo s posameznimi arabskimi državami in ne z vsemi kot celoto. Izrael tudi nasprotuje zunanjemu pritisku velesil Anglije, ZDA, Francije in ZSSR, ki se trudijo vzpostaviti neke vrste mir na Bližnjem vzhodu.

Lin Piao - Maocetungov naslednik

Na zasedanju 9. kongresa kitajske KP v Pekingju, ki se ga udeležuje 1512 delegatov iz države, so enoglasno „izvolili“ grala. Lin Piao-a za naslednika Maocetunga.

Na zasedanju so enoglasno „odobrili“ novo ustavo, po kateri je postal Lin Piao „najtežnji tovariš v orožju Maocetunga in njegov naslednik“. Istočasno so tudi enoglasno „obsodili“ orientacijo, ki jo je imel „buržujski glavni stan, kateremu načeljuje Liu Saoč“, bivši predsednik kitajske rdeče vlade, ki ga Maocetung sedaj preganja.

Novi zatorji svobode na Češkoslovaškem

Češkoslovaški komunistični režim je pretekli teden zaplenil vse izdaje znanih reformističnih revij Listy in Reporter ter obvestil 16 časnikarjev, vključno 8 glavnih urednikov raznih češkoslovaških dnevnikov in drugih časnikov, da jih bo partija kaznovala. Nekatera časnikarje je vlada tudi postavila na cesto, med njimi izdajatelja partijskega glasila Rude Pravo Jožefa Vohnouta. Na njegovo mesto so postavili Jožefa Havlina, ministra za vzgojo v bivši Novotnyjevi vladi.

Prezidij češkoslovaške KP je izjavil, da „položaj v državi ostaja resen, ker niso bili odstranjeni vsi protirevolucionarni elementi.“ Nove ukrepe bo vlada podvzela proti „časnikarjem in partijskim članom, ki so zapustili državo.“

Češkoslovaška vlada odn. partija ima resne probleme tudi z mlajšim rodom

Onazovalci menijo, da bo z imenovanjem Lin Piao-a za Maocetungovega naslednika, Kitajska začela izvajati še odločnejšo protizahodno in protisovjetsko politiko. Med nedavnimi incidenti na reki Ussuri na otoku Damansky je Lin Piao takoj odletel na kraj dogodkov in tam organiziral vojaške akcije. Med tkim. kulturno revolucijo je Lin Piao odstranil predsednik Lui Saočija.

Zasedanje 9. kongresa kitajske KP se je začelo 1. aprila t. l. ter zaključilo v sredo, 16. t. m.

vojaških častnikov. Ker je med njimi veliko število protisovjetsko nastrojenih, so s svojo propagando ustvarili tudi med navadnim vojaštvom sovražno razpoloženje do Moskve.

Češkoslovaški predsednik gral. Svoboda je vsled tega napravil hitro potovanje po vojaških postojankah v državi ter je glavni štab vojske objavil, da bo „uvedel stroge disciplinarne ukrepe proti tistim, ki so prekršili vojaško pravilo in pravilnik.“ Vrhovno poveljstvo vojske je tudi objavilo, da „je bilo ugotovljeno, da so se protisovjetskih in protirevolucionarnih izgrede udeležili tudi člani češkoslovaške vojske.“

V Prago je zaradi teh razmer pretekli teden dvakrat priletel iz Moskve združene Evrope, ki je ni in je njen nastanek dvomljiv tudi v dogledni bodočnosti. Čas pa v tem razvoju ni njihov zaveznik.

Da se rešijo, se bodo morali iztrgati v svobodo na Zahod, toda ne v utopijo Združene Evrope, ki je ni in je njen nastanek dvomljiv tudi v dogledni bodočnosti. Čas pa v tem razvoju ni njihov zaveznik.

Da se rešijo, se bodo morali iztrgati v svobodo na Zahod, toda ne v utopijo Združene Evrope, ki je ni in je njen nastanek dvomljiv tudi v dogledni bodočnosti. Čas pa v tem razvoju ni njihov zaveznik.

Palabras y hechos

En el domingo, 13 de abril, el pueblo de Yugoslavia fue a las urnas para renovar tanto al parlamento federal como los de las repúblicas federadas. Las elecciones se efectuaron sólo para la cámara política federal y para los diputados y concejales en las repúblicas. Eso son las únicas elecciones directas en tan complicado sistema electoral yugoslavo.

Las elecciones fueran preparadas por la Unión socialista del pueblo trabajador, instrumento político del partido comunista. Tenía la misión de impedir la proposición de los candidatos no comunistas y otros comunistas dudosos. A pesar de todo eso fue electo en la ciudad de Nis un tal Vukašin Mitić en oposición al candidato oficial comunista.

En seguida se opuso el partido a esta elección y con gran fuerza exigió la anulación de este mandato, lo que ocurrirá probablemente ya en la comisión verificadora.

Entre los 620 diputados, con los cuales cuenta el parlamento federal, el partido comunista no puede tolerar ni un solo diputado, que si bien sea miembro del partido, tenga ideas distintas de los dirigentes actuales. Lo ocurrido muestra claramente, como hay que tomar las afirmaciones de Tito y sus funcionarios acerca de la democratización bajo la dictadura comunista.

Besede in dejanja

V nedeljo 13. aprila se je v Titovi komunistični Jugoslaviji začel volilni postopek za obnovo zveznega parlamenta in republiških parlamentov. Ta dan so volili v zvezni parlament samo za družbeno-politični zbor, po republikah pa poslance v republiške zbornice in odbornike za občinske skupščine. To so pa tudi edine direktne volitve v vsem kompliciranem volilnem redu.

Skrb za izvedbo volitev je imela Socialistična zveza delovnega ljudstva, ki je politični instrument komunistične partije. Njena naloga je zlasti bila, da za volitve ne bi bili postavljeni kot kandidatje nekomunisti, pa tudi ne takšni partijski, ki ne uživajo stoddotnega zaupanja sedanjega partijskega vodstva. Kljub taki skrbi se je pa le primerilo, da je bil med kandidati v Nišu tudi neki Vukašin Mitić in se bil v nedeljo tudi izvoljen proti uradnemu kandidatu partije.

Zaradi Mitićeve izvolitve za poslanca je partija zagnala silen vik in krik ter zahtevala, da se njegov mandat razveljavi. To se bo verjetno zgodilo že v verifikacijski komisiji.

Dejstvo, da komunistična partija med 620 poslanci, kolikor jih bo štel novi zvezni parlament, ne more prenesti enega samega poslanca, ki ima različne politične poglede od sedanjega partijskega vodstva, jasno pokazuje, koliko je dati na zatiranje Tita in njegovih partijskih funkcionarjev o demokratizaciji razmer pod komunistično diktaturo.

I Z T E D N A V T E D E N

Papež Pavel VI. bo 31. julija odpoval na dvodnevni obisk v Ugando v Afriki.

„Sovjetska Rosija“, glasilo sovjetske kom. partije, je objavila strupen napad na Tita, centralni komite njegove kom. partije ter na jug. kom. časopisje.

V Limi v Peruju je 13. zasedanje Gospodarske komisije ZN za Latinsko Ameriko-CEPAL. Udeležuje se ga okoli 200 gospodarskih strokovnjakov, ki razpravljajo o sedanjem gospodarskem položaju Latinske Amerike, o njeni trgovini ter gospodarskih načrtih v prihodnjem desetletju.

Radomir Tomić, Frejjev sotekmec za vodstvo čilske krščanske demokratske stranke v svojih načrtih za ustvaritev koalicije med krščanskimi demokratami in komunisti ter ostalimi levicarji za prihodnje predsedniške volitve, pri katerih bi bil Tomić kandidat za predsednika republike, ni uspel. Komunisti so ga odklonili kot predsedniškega kandidata, ker da se je v času, ko je bil

čilski veleposlanik v ZDA, spremenil v „severnoameriškega lakaja“. Zato je Tomić objavil, da pri prihodnjih volitvah ne bo predsedniški kandidat krščanske demokracije.

De Gaulle je izjavil, da bo izid ljudskega glasovanja dne 27. aprila o novi upravno politični razdelitvi Francije na 21 okrajev in o spremembi vloge senata smatral za zaupnico ali nezaupnico svoji politiki. Če rezultat ljudskega glasovanja zanj ne bo zadovoljiv, je zagrozil, da bo takoj odstopil.

Vrhovno sodišče v Venezueli je razveljavilo izvolitev Marcosa Pereza Jimenezza za senatorja, ker prejšnji venezuelski diktator pri zadnjih volitvah sploh ni bil vpisan v volilni imenik.

Zahodni zavezniki iz NATO pripravljajo velike pomorske in letalske vaje v Sredozemskem morju. Sovjeti jim hočejo tedaj pokazati tudi naraščajočo silo svoje vojne mornarice ter sedaj pošiljajo vedno več ladij v Sredozemsko morje.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Povratak vlade v Buenos Aires

V soboto, 12. t. m., se je vrnil v Buenos Aires predsednik republike gen. Onganía s člani svoje vlade. Mudili so se šest dni na jugu države, kjer so se osebno seznanili z različnimi problemi in podvzeli ukrepe za njih rešitev. Gen. Onganía je obiskal deset patagonskih mest. Zadnje je bilo mesto Rawson, od koder je naslovil na vso državo govor. V njem je poudarjal važnost integracije vseh delov države, predvsem Patagonije. Med svojim bivanjem na jugu je predsednik podpisal več dekretov in zakonov, s katerimi se pospeši razvoj južnega dela države.

Dr. Costa Méndez je zaključil svoj obisk

V sredo, 16. t. m. se je vrnil v državo zunanji minister dr. Nicanor Costa Méndez, ki se je dalj časa mudil na obisku v Evropi. Pred povratkom je obiskal še Italijo, kjer je podpisal pogodbo, kjer se naglašajo medsebojno sodelovanje ter se Italija obveže, da bo podpirala argentinske zahteve v Skupnem evropskem trgu. Dr. Méndez je bil na obisku tudi v Vatikanu, kjer ga je sv. oče Pavel VI. sprejel v posebni av-

dijenci. Končno se je minister pomudil še v Španiji, kjer je podpisal dve pogodbi; o socialnem sodelovanju in o narodnosti. Po tem zadnjem dogovoru se prizna možnost, da državljani ene države lahko zaprosijo za državljanstvo druge, ne da bi se s tem odrekli prvotnemu.

Vse razgovore, ki jih je minister imel z različnimi državniki v Evropi, je označil za zelo pozitivne, ter izrazil zadovoljstvo nad doseženimi uspehi.

Na obisku v Argentini se mudi bivši zahodnonemški kancler Ludwig Erhard. Je uraden gost argentinske vlade. Med svojim bivanjem, ki se bo raztegnilo do 29. t. m. bo imel več razgovorov z vladnimi osebnostmi, finančniki, gospodarstveniki ter več predavanj.

V provinci Santa Fe so se pojavili socialni nemiri. Ker je železniška uprava napovedala, da bo ukinita delavnice v Villa Guillermina in La Gallareta, so se delavci temu odločno uprli. Na pomoč jim je prišel metalurški sindikat. Prišlo je do protestov in demonstracij, ter je morala nastopiti policija. Sedaj skušajo rešiti problem mirnim putem.

ZENA IN NJEN SVET

Anica Kralj

Prihaja nova žena

Današnja žena! Še nikoli ni dosegla položaja, katerega danes drži. Enakopravnost jo je dvignila v zasebnem in javnem življenju na višino moža, o kateri so žene v prejšnjih stoletjih komaj mogle sanjati. Redke so panoge človeškega udejstvovanja, kamor ni še stopila. Tako imamo svojo zastopnico celo med astronomi. V političnih poklicih prvačijo Angležinje in Američanke. Tudi v vzhodnih deželah jih volijo na vodilna in najodgovornejša mesta.

Ni dolgo tega, kar se je mudila v Buenos Airesu indijska min. predsednica Indira Ghandi. Obiskovala je industrijska podjetja, humanitarne ustanove, imela dolge pogovore z oblastmi, vse, da bi izboljšala razmere v svoji domovini, kjer vsak dan lakota pobira množice revnih.

Golda Meir, je tudi pred kratkim zasedla v Izraelu prvo ministrsko mesto in sprejela nase nelahko težo sedanjega kritičnega položaja svoje domovine.

Tem imenom bi lahko sledila nepregledna vrsta blestečih ženskih imen na vseh kontinentih, ki s svojimi najrazličnejšimi poklici služijo za podvig človeške družbe. Tako znanstvenice v tihih laboratorijih, zdravnice, pisateljice, umetnice, vzgojiteljice, uradnice in delavke, ki so kvas industrijskih podjetij.

Posebno luč bi zadobila imena tisočih brezimnih žena, ki svoje življenje darujejo, da v imenu božje Dobrote lajšajo trpljenje ljudi v najrazličnejših deželah in najrazličnejših razmerah, največkrat komaj znosnih. Premalo mislimo nanje kot ženske, pa so nam prav one v najvišji zgradbi in ponos.

Poglavje pa, ki zasluži naše pomilovanje je ono, ki nam ga dnevno odkrivajo časopisi, plakati, kino. Žensko telo je postalo orodje, predmet, s katerim časopisi, gledališče, kino in TV služijo astronomske vsote. Tako je z modernimi sredstvi ženska ponižana do zadnje mere. Spremenjena je v sužnjo nemoralnih gospodarjev, ki jo bodo neusmiljeno zavrgli, ko bodo našli drugo, ki jim bo bolj koristila.

Pravijo, da se bo žena še bolj osamosvojlila. Pravijo, da bo vsaka lahko imela svoje delo izven doma. Pravijo, da bodo njeni domače delo vršili roboti. Pravijo...

Vprašamo: In žena — mati? Ali bodo roboti tudi rodili?

„Ne,“ pravijo, „pač pa bodo materi omogočili združitev dveh poklicev, saj bodo roboti tudi za otroke poskrbeli!“ „To pa ne bo šlo“ odgovarjamo, saj vendar psihologi in vzgojitelji trdijo, da je otroku vsaj v prvih treh letih stalna navzočnost matere nujno potrebna.

Molk!
In vendar, čas bo prinesel svoje

spremembe. Bo prinesel olajšavo pri dobi in zabave doma, a človek bo v svojem bistvu ostal človek. Otroci bo hotel poleg sebe mamo in mama bo brez otroka nemirna in nesrečna.

Novi čas, nova minimalna stanovanja imajo v sebi krutost in skopost. V njih ni prostora za lepo družinsko življenje. Vse je skrbno preračunano do centimetra. Stanarina visoka, tako da mora še mati služiti. K otroku pa vsaj nekaj ur na dan tuja oseba.

Kje so sobe ljubečih babic, ki so dišale po jabolkah? Kje so dobre „varuške“, pestunje, ki so za otroke bolj skrbele kakor njihove matere? Knjige iz preteklosti so polne slavošpevov tem čudovitim ženam, ki so s svojimi molitvami, pravljicami in srčno kulturo bogatile duše svojih varovancev. Kaj bo dal človeku še tako „učeni“ elektronski stroj? Kakšno toploto bodo dale zaspnemu otroku roke robota?

Ni dolgo tega, kar je vdova umorenega Luther Kinga, ki se je boril za svobodo črncev v Sev. Ameriki brez nasilja, v Veroni prejela nagrado za „ljubezen med narodi“. Po sprejemnih in brezkonznih govorih so jo novinarji obkrožili. Bila je utrujena. „Sem trudna,“ je priznala. „Tukaj so vsi zelo dobri, a jaz bi rada bila pri svojih otrocih.“

Mislila je na najstarejšo: „Jolanda ima trinaest let in je že modro dekletce. Vendar potrebuje poleg sebe mater. Odkar je umrl moj mož, je še nisem videla jokati. Večkrat pa je meni dajala poguma. Nekeč mi je rekla: 'Bomo morali odpustiti človeku, ki je ubil očeta, ker če bi bil on na našem mestu, bi to storil.'“

Milo se ji je storilo in dobro, da je hčerka branila v srcu nauk o ljubezni, ki sta ga z izčezem vsajala v srca svojih otrok že v prvih letih življenja.

In zopet nauk, kako važna je prisotnost staršev ob doraščajoči deci.

Časa ne moremo ustaviti, boriti se proti razvoju, ki je naraven in v glavnem človeku koristen, bi bilo nespametno. Važno pa je, da se ne izgubimo v tem nemiru, da iščemo, kaj je za nas dobrega v novem razvoju, si to prisvojimo, „ponašimo“. Kar je slabega odstranimo, in v pogovoru s svojo družino tudi to razložimo. Posebno otrokom pomagajmo ločevati dobro od slabega.

Na otoku Anguilla se je prebivalstvo otoka znova dvignilo proti brit. komisarju Leeju. Zato ga je brit. vlada poslala „na dopust“, z njegovega naslednika pa imenovala Johna Comberja. Medtem je vodja prebivalstva na otoku Ronald Webster za danes napovedal ljudsko glasovanje o britanski zasedbi otoka.

Zahvala dr. Caldere dr. Kreku

Na pismo, s katerim je izrekel g. dr. Miha Krek, predsednik Slovenske krščanske demokracije — SLS, čestitke predsedniku venezuelske krščanske demokracije COPEI dr. Rafaelu Calderi ob njegovi izvolitvi za venezuelskega predsednika, mu je dr. Caldera poslal naslednjo brzojavno zahvalo:

Za pismo s čestitkami, ki sem ga nedavno prejel, se Vam zaupalno izražam. Cenim dobre želje in voščila, ki mi jih izražate ob moji izvolitvi za predsednika.

Prisrčno pozdravljam

Rafael Caldera

Dan bratstva in vzajemnosti

Govor g. B. Stariha, predsednika Zedinjene Slovenije na Slovenskem dnevu dne 13. 4. 1969 v Buenos Airesu

Dragi rojaki!

Spet smo se zbrali tukaj, da proslavimo Slovenski dan. Hvala vam, da s svojo navzočnostjo izpričujete, da je Slovenski dan dan bratstva in skupnosti.

Prav tako naj gre moja beseda zahvale msgr. Oreharju za opravljeno sv. daritev. Hvala vsem organizacijam in ustanovam, ki so sodelovale, da bi nam pripravile prijeten dan. Posebna zahvala pa dr. Krivicu za kulturni program tega dneva.

Čutimo pa, da je danes Slovenski dan bolj slovesen, ker lahko prvič s ponosom poudarimo, da je na naši Pristavi, katere dejanska lastnica je postalo društvo Zedinjena Slovenija v petek, 11. aprila tega leta. Na ta dan so gospodje notar Jože Lesar, Janez Kralj, dr. Franca Mihelič in Miloš Stare, podpisali pred notarjem prenosno listino na Zedinjeno Slovenijo.

Stejem si v prijetno dolžnost, da se imenovanim štirim gospodom iskreno zahvalim, tako v imenu Zedinjene Slovenije kot v imenu vseh Slovencev, kateri se zbirajo na Pristavi.

Pokojni ing. Mozetič, ki je uvedel Slovenski dan na Pristavi, je izjavil: „Na ta dan naj bi se zbirali tu domokračni Slovenci vseh nazov. Zedinjena Slovenija, ki je naša reprezentativna in nepolitična organizacija, hoče družiti demokratično misleče in protikomunizem.“

Slovenski dan pa je bolj kot prideditev, dan bratstva in vzajemnosti naše zdomske skupnosti. Prepričan sem, da si želimo vsi tukaj zbrani, naj bi ta dan bil tudi dan sprave in srečanja med prijatelji, ki se danes kot včeraj smatramo za slovensko ideološko emigracijo, mi ki hočemo ostati idejno trdni in prekaljeni. Moramo dokazati vsem, da svojega mišljenja še nismo spremenili kljub tujim in domačim vplivom.

Zato trdimo, da je naše načelno protikomunistično stališče trdno in neomajno. Gradimo na naši preteklosti, če-

Dereda — beseda materina, beseda slovenska! V otroška srca so nam jo položile matere in z njo vso svojo neizmerno ljubezen in dobroto.

Po njej vstanejo pred nami slovoja naše zgodovine — tradicije, doba zmagoslavja, borb, porazov in zopetnega dviga in rasti. V njej je pezem hvalnica — hvalnica zemlji, ki nas je pojila s prvo sladkostjo, v njej je vna naša mladost, spomenik preteklosti, ogenj ganjenosti in plamen upanja za jutrišnji dan. V slovenski besedi je visoka pezem, ki utripuje čez vse celine zemlje in nas druži v slovensko družino brez meja...

Dvigni se, zveni, beseda slovenska, z njo bode zvenela v brezmejnost naša srca.

Pisatelj dr. Jože Krivec, na slovenskem dnevu 13. aprila 1969 v Buenos Airesu.

Kaj pišejo?

Iz pisma iz domovine:

...To Vam pišem zato, da povem razliko, ki je nastala po odstranitvi Rankoviča... Ne delam si pa iluzij: so taki, ker jim tako konvenira. Ostajam slej ko prej mnenja, da bo dialog z njimi mogoč šele, če bodo dali zadoščanje pobitim ideološkim nasprotnikom in priznali, da so bili naši vsaj toliko v namerah poštenih kot oni. Toda, kot poznam razmere, naš rod tega ne bo dočakal. Če bi že bili vrhovi za spravo, baza tega ne bo dopustila. „Smo se zato borili, da bodo spet ta-beli gor vzeti?“ ta očitek se vedno znova pojavlja, kater se pojavijo poskusi rehabilitacije naših ljudi.

Novo vodstvo partije v Jugoslaviji

Na 9. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije je bilo izvoljeno tudi novo partijsko vodstvo.

Po izvolitvi Tita za predsednika partije je kongres potrdil izvolitev 45 članov predsedstva ZKJ, ki so bili izvoljeni: in sicer po 6 na kongresih republiških partij ter po 3 v partijah avtonomnih pokrajin Vojvodine in Kosovo ter treh članov iz partijske organizacije v vojski. Po sklepu kongresa so predsedniki republiških partij tudi člani predsedstva ZKJ po funkciji.

Iz Slovenije so bili določeni za predsedstvo ZKJ: Stane Dolanc, Edvard Kardelj, Stane Kavčič Sergej Kraigher, Stane Kranjc in Mitja Ribičič. Po funkciji je član predsedstva še Franc Popit kot predsednik republiške partije v Sloveniji. Predsedstvo partije ima v vsem 52 članov.

Kongres je potrdil dalje izvolitev 70 članov konference ZKJ, v katerega je vsaka republiška partija določila po 10 članov, avtonomni pokrajini pa po 5.

Konferenca ZKJ je v partiji forum, ki med enim in drugim kongresom obravnava delo partije, določa tekočo politiko, presoja delo predsedstva, verificira spremembe v njegovi sestavi. Konferenca se mora sestati enkrat na leto, izjemno tudi v krajših časovnih presledkih.

Iz Slovenije so člani konference: Roman Albreht, ing. Uroš Bajželj, dr. Mara Bešter, Mirko Bolfek, ing. Marko Bule, Kristijan Hrastelj, Janez Kocijančič, Ivan Renko, Jože Smole, Slavko Soršak, Norbert Veber, ing. Marija Vičar-Zupančič.

Komisija za statutarna vprašanja ima 14 članov. Od Slovencev je v njej Radoslav Berginc. Člani te komisije so po funkciji tudi predsedniki komisij za statutarna vprašanja po republiških partijah.

Potrijena je bila tudi izvolitev članov nadzornega odbora, v katerem je od slovenskih partijcev Adolf Arigler. Člani predsedstva ZKJ so izvolili politični izvršni organ takoimenovani izvršni biro predsedstva ZKJ, ki šteje 15 članov in sta v njem po dva vodilna partijca iz vsake republike, iz obeh avtonomnih pokrajin pa po eden. Kot smo že poročali slovenske partije v njem zastopata Edvard Kardelj in Stane Dolanc.

Naloga novega partijskega vodstva je povečati vpliv in moč partijske centralne ter vzpostaviti večje enotnosti med republiškimi partijami in med partiji sploh. To zlasti potrjuje ustanovitev izvršnega biroja pri predsedstvu partije, ki sploh o vsem odloča in bo dajal smernice za delo v partiji kakor državni upravi in delu po republikah. Bo to nekak vrhovni čuvár partije nad vsem dogajanjem v državi.

Ideologija Brežnjeva o omejeni suverenosti komunističnih držav je po moskovski Pravdi sestavni in trajni del komunistične ideologije.

Dr. Miha Krek

Kaj je resnica

KDO JE PODPISAL TITO-SUBAŠIČEVO POGODBO IN KDO JE PRODAL SLOVENIJO KOMUNISTOM?

G. Louis Zajec iz Toleda (USA) je v „Taboru“ št. 4 (april 1969) zapisal: „S Tito-Šubašičevo pogodbo, katero je podpisal kralj in takratna jugoslovska vlada, sta bila tudi dva Slovenca: dr. Miha Krek, sedaj predsednik Narodnega odbora in Snaj France, kateri je šel 1944/45 med Titove partizane v Slovenijo.“

Kaj je resnica?

Znana dejstva so, da je pokojni g. Franc Snaj bil član jugoslovske vlade v begunstvu v Londonu le do 11. januarja 1942, in da sem jaz bil podpredsednik te vlade le do 26. junija 1943. Od 26. junija do 10. avgusta 1943 je bil edini Slovenec v vladi v Londonu kapetan bojnega broda g. Kern, potem pa ni bilo nobenega Slovenca več v tej vladi dokler ni vstopil dr. Drago Marušič, ki je takrat prišel iz Ljubljane v London.

Po 26. juniju 1943 torej ni bilo nobenega slovenskega političnega zastopnika v jugoslovski vladi v begunstvu v Londonu. Niti g. Snaj niti jaz nisva nikdar bila člana kake vlade dr. Ivana Šubašiča. Član te vlade je bil dr. Drago Marušič in prav kratko dobo tudi pokojni dr. Izidor Cankar.

Sporazum Tito-Šubašič je bil sklenjen in podpisan dne 16. junija 1944. Takole se glasi:

„Nacionalni komite osvobođenja Jugoslavije in predsednik jugoslovske vlade sta se sporazumela v naslednjem:

1. Kraljevska jugoslovska vlada bo morala biti sestavljena iz demokratičnih, naprednih elementov, ki se niso kompromitirali v borbi proti narodno osvobodilni vojski, in iz takih, ki se bodo še v bodoče borili proti skupnemu sovražniku naše domovine, vendar tako, da se vse moči zedinijo v narodno fronto. Enaka naj bo dolžnost te vlade za preskrbovanje hrane za prebivalstvo Jugoslavije kakor tudi dolžnost, da usoglasijo delo predstavništev v mednarodnih komisijah, za zaščito naših narodnih pravic in delo za kritje vseh potreb ljudstva, kakor tudi, da bo vse to delo v soglasju z narodno osvobodilno borbo v državi.

2. Narodni komite osvobođenja Jugoslavije in kraljevska vlada g. dr. Šubašiča bosta odredila organe, ki bodo koordinirali sodelovanje v borbi proti sovražniku, in delu za obnovo države, v vodstvu zunanje politike in za ustvaritev čim prejšnjega edinstvenega zastopstva države.

3. Narodni komite osvobođenja Jugoslavije smatra, da v tem trenutku ni treba izpostavljati in zaostrovati vprašanja kralja in monarhije, ker ta ne pomeni nobene motnje za sodelovanje Nacionalnega komiteja osvobođenja Jugoslavije in vlade dr. Šubašiča, ker sta obe strani sprejeli, da bo ljudstvo po osvobođenju končno odločilo o ureditvi države.

4. Vlada g. dr. Šubašiča bo izdala deklaracijo, v kateri bo:

a) Priznala nacionalne in demokrat-

ske pridobitve, ki so jih izvojevali narodi Jugoslavije v teku svoje triletno borbe, s katerimi so postavljeni temelji demokratski in federativni ureditvi naše državne skupnosti in je izvedena začasna uprava države, kot jo je izvel protifašistični svet narodnega osvobođenja Jugoslavije kot njen izvršni organ;

b) bo dala polno priznanje narodnim silam, ki so organizirane v narodno osvobodilni vojski pod komando maršala Jugoslavije Josipa Broza Tita in obsodila vse izdajalce naroda, ki so javno ali prikrito sodelovali s sovražnikom;

c) poslala bo poziv ljudstvu, da se vse borbeno sile združijo z narodno osvobodilno vojsko v eno enotno fronto. S.S svoje strani pa bo Josip Broz Tito, maršal Jugoslavije, kot predsednik Nacionalnega komiteja osvobođenja Jugoslavije objavil izjavo o sodelovanju z vlado g. dr. Šubašiča in bo ponovno naglasil, da Nacionalni komite ne bo v teku trajanja vojskovanja načelna vprašanja končne državne ureditve.

Na svobodnem ozemlju Jugoslavije, 18. junija 1944.

Za Nacionalni komite osvobođenja Jugoslavije:

predsednik Josip Broz Tito

Predsednik kraljevske jugoslovske vlade:

dr. Ivan Šubašič

Kdor me ima za tako bedastega ali tolikega pokvarjenca, da misli, da bi jaz podpisal tak „sporazum“ ali da bi ga kakor koli odobril ali nanj pristal, mi prisojam nenormalnost in s takim ne morem razpravljati.

Jaz nisem nikdar v svojem življenju imel nobenega opravka z nobenim za-

Novice iz Slovenije

Igralska družina Krščanske kulturne zveze s Koroške je gostovala meseca marca v Mengšu in Domžalah z Martinom Krpanom, ki ga je spisal Jože Vombberger. Igra je bila izvajana v režiji župnika iz Vogre na Koroškem G. Vinka Zaletela. Tako kot so igrali ssegli s toigre velik uspeh na Koroškem, je uspelo tudi gostovanju v Mengšu in Domžalah.

Lovni in ribolovni turizem dajeja slovenskemu gospodarstvu lepo postavko deviz. V Sloveniji je približno 200 lovcu živali, ki pridejo v poštev za lov. Od tega številca jih letno odstrelijo 100.000. Razen 14.000 lovcu, kolikor jih je v Sloveniji, pride vsako leta tja še 7000 lovcu iz inozemstva. Od teh jih je 90% Italijanov. Devizni dotok od lova daje letno Sloveniji okoli milijon dolarjev. Samo lovne takse so lani inozemski lovci plačali 500.000 dolarjev. Lovci so pa tudi najboljši potrošniki saj potrošijo na dan okoli 60 dolarjev, medtem, ko drugi turisti ne porabijo niti ene tretjine tega zneska.

Gojmir S. Kos ima v spomin na svojo razstavo pred 50 leti v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani retrospektivno razstavo svojih umetnin v Celju.

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Osebnostne novice

Nov slovenski župnik. V župniji sv. Jožefa Pompejskega, ki jo je pred leti ustanovil rajni msgr. Janez Hladnik in ki jo sedaj vodi g. Tone Škulj, že dve leti opravlja kaplansko službo g. Mirko Gerbec. V tem času je s svojim neumornim delom pripravil v kraju Villa Elvira potrebne pogoje za ustanovitev nove župnije. Škof msgr. Shell je za župnika nove župnije Naše Gospe Itati imenoval g. Mirka Gerbeca. Za župnika ga bo postavil dne 19. aprila ob 17. Za priči bosta g. župnik Tone Škulj in msgr. Casanova. G. Gerbecu k imenovanju za župnika iskreno čestitamo.

Družinska sreča V družini Borisa Kambiča in njegove žene ge. Marije roj. Zumer se je rodila hčerka. Na ime Monika Lidija jo je 13. aprila krstil v Slovenski kapeli msgr. Anton Orehar. Za botra sta pa bila Janez Suc in gđc. Zlatka Kambič. Srečni družini naše čestitke.

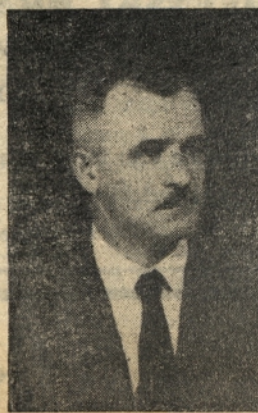
Poročili so se: Janko Kalan in Ana

Umrli so. V Ljubljani: Ana Sever roj. Keemur, Katarina Zajec roj. Alič, upok., Viktor Kramar, fotografski mojster, Milica Oman, upok., Alojz Juvančič, Marija Skalar roj. Šteblaj, Mihael Dimnik, upok., Franc Nered, upok. mesarski mojster, Nuša Makše roj. Ruht, vzgojiteljica, Pavla Roter doj. Dečman, Uršula Habič, Jože Tomc, Tone Jagodic, Viktor Modic, Marija Ciglar roj. Zupančič, Mara Novak, upok., Antonija Povšič roj. Štefe in Amalijo Plahutnik roj. Goj in v Celju, Alojzija Sajavec roj. Kerin v Domžalah, Franc Preskar v prevaljah, Jože Kuralt, dipl. elektroinženir v Kopru, Andrej Vidic, ključavničar v Ajdovščini, Bogomir Deu, odvetnik v Kranju, Rajko Gruđen na Vrhniki, Marija Rogelj v Kranju, Franc Kosmač, pos. v Sr. Garmelnah, Viktor Kanduč, strojni ključavničar na Vrhniki, Ana Duler roj. Venter v Vauti vasi, Marija Zaletel roj. Iskra v št. Vidu, Ivana Vode roj. Jagodic v Vinjah, Anton Strle, upok. v Snežniku, Jakob Šojer, žel. upok. v Notranjih gorah, France Bevc z Velike Preške pri Ljubli, Janko Florjančič, upravnik pošte na Bledu in Vida Pečič roj. Česnik, vdova po zdravniku v Kranju.

Marija Rauh ter Albin Frontini in Marta Uršič. Novoporočencem naše tople čestitke.

CORDOBA

Jože Jazbec — 70-letnik

V Córdoba je 16. aprila slavil 70-letnico znani in zavedni sorojak, staronaseljenec g. Jazbec Jože, velik dobrotnik vseh, ki smo se po drugi svetovni vojni naselili tukaj. Naš slavljence je doma iz sončne Goriške in sicer iz Svepri Komnu. Je sin narodno zavedne katoliške, trdne kmečke družine.

Ko se je po končani prvi svetovni vojni vrnil domov, je bila njegova rojstna Goriška pod Italijo, kar je mlademu Jožetu zagrenilo življenje. Z začetkom fašizma se je pa začelo kruto preganjanje Slovencev. Kakor drugim zavednim sorojakom, tudi njemu ni bilo prizanešeno. Saj je bil eden med najbolj odločnimi, ki si je na vse načine prizadeval, da bi preprečil fašistične raznaredovalne načrte ter je vzpodbujal mladino, da bi ostala zvesta slovenstvu. To pa ni ostalo prikrito črnosrajčnikom in začelo se je še hujše preganjanje. Zaradi tega se je odločil, da pod silo razmer zapusti svoj tako ljubljeno rojstni kraj, ter je leta 1927 odšel v Argentino, z mnogimi drugimi sorojaki, ki jih je doletela ista usoda.

Po prihodu v Argentino se je naselil takoj v Córdoba, kjer si je ustanovil svojo družinico. Ostal je vedno zaveden Slovencev, trden katoličan, nikdar ni prikrival svojega prepričanja.

Pa ne samo mi tukaj v Córdoba, tudi marsikateri iz Buenos Airesa, pozna plemenito srce našega slavljence, saj je njegov gostoljubni dom odprt vsakemu. Posebej je treba poudariti, da je bil pod njegovo streho gost tudi blagopokojni prevz. škof dr. Gregorij Rožman, ko nas je leta 1949 obiskal.

V njegovi družini, ko sta bila njegova hčerka in sin še doma se je govorilo vedno slovensko, tako se tudi sedaj, kjerkoli se srečamo z njima, čeprav imata svoje družinice, še vedno rada pogovarjata slovensko. Gotovo gre to njemu in njegovi dobri ženki ge. Selini v čast.

Te skromne vrstice, dragi gospod Jazbec, naj Vam bodo v zahvalo za vse dobro. Naše iskrene čestitke k Vaši sedemdesetletnici pa spremlja srčna želja, da Vam Bog podeli še dosti zdravil in srečnih let, v krogu svojih dragih.

Čestitkam se pridružuje tudi Svobodna Slovenija in želi jubilanu še dolgo zdravo in srečno življenje.

SOVJETOLOŠKI INŠTITUT

pravne fakultete buenosaireske katoliške univerze je 15. t. m. začel letošnje šolsko leto z otvoritvenim predavanjem dr. Alberta D. Falerinija o temi: Nove komunistične metode penetracije, zlasti psihološke.

Predavanja obsegajo letos naslednji program: Dr. B. T. Halajczuk: Sovjetska doktrina o mednarodnem pravu in njena aplikacija; Lic. M. Wasyluk: Gospodarstvo v evropskih komunističnih državah; polk. Humberto Cubas: Revolucionarne vojne; Dra. Maria Teresa Moya: Človečanske pravice v komunističnih državah; Dr. Alberto D. Falerini: Komunistične metode in tehnika pe-

Rev. Jože Guštin 50-letnik

Prav na današnji dan se izpolnjuje 50-letnica, odkar je bil 17. aprila 1919 rojen na Mokrem polju pri št. Jerneju na Dol. Naš današnji jubilar in to v verni slovenski družini, v kateri je bilo 12 otrok.

Nadarjenega fanta so starši poslali v novomeško gimnazijo, na kateri je maturiral leta 1939. Vstopil je v ljubljansko bogoslovje ter se kot bogoslovec leta 1943 priključil domobrancem. Ob strani rev. dr. Franca Blatnika je deloval na prosvetnem področju v štabu novomeške domobranske skupine. Na protikomunistični strani so bili tudi jubilarntovi bratje Janez, Franc in Ciril. Brat Janez je že leta 1942 postal žrtev komunističnih morilcev. Brata Franca so leta 1945 komunisti najprej obsodili na smrt, nato mu pa kazen spremenili v 20-letno jevo, brat Ciril ki živi v Franciji, je pa prebil tudi daljši čas za jubilarntovim očetom v komunističnih ječah.

Jubilant je bil v duhovnika posvečen 19. maja 1945 v Krki na Koroškem in prav to dejstvo, da je bil tik pred posvetitvijo, ga je rešilo, da ni bil z ostalimi domobranci vrnjen komunistom. Po novi maši je bil Jože Guštin tri leta kaplan v Šmihelu pri Pliberku, nato je emigriral v Čile ter je štiri leta deloval v dušnem pastirstvu v škofiji Temuco. Po prihodu v Argentino je l. 1952 prevzel kaplansko mesto pri sv. Ignaciju v Buenos Airesu, kjer ga je spoznal pok. kardinal Copello ter ga imenoval za svojega osebnega kaplana. Na tem položaju ga je potrdil tudi Copellov naslednik sed-

netracije; polk. Benjamín Martínez Varnostna služba v ZSSR; ing. Florencio Arnaudo: Marx-Leninova doktrina in njena kritika; Dr. Alfredo B. Costro: Zgodovina komunističnega gibanja v Argentini; Dr. Vladimir Toczyłowski: Primerjalno ustavno in delavsko pravo

Vsak teden ena PESEM

Silvin Sardenko

- 3 Zvoni. A hiše božje nikjer ne vlijajo cči.
- Dehtí po rožni sreči. A sreče od nikoder ni.
- Sumi pod starim mlinom. A mlín stoji že leto dni.

buenosaireski nadškof kardinal dr. Caggiano ter ga imenoval še za svojega osebnega tajnika.

Poleg tega položaja je jubilarnt še glavni kaplan buenosaireske zvezne policije. Še večjo delavnost pa jubilarnt razvija s svojim apostolatom za duhovno in gmotno pomoč moralno padlim dekletom v Buenos Airesu. Za duhovno in telesno rešitev izgubljenih deklet je ustanovil posebno organizacijo. Poleg vsega tega neumorno deluje tudi v apostolatu Marijine legije ter Nujne duhovniške službe, ki je ob vsaki uri ponoči na razpolago za duhovno pomoč umirajočim v Buenos Airesu.

Vse to ogromno delo ga pa ne ovira, da ne bi bil delaven član tudi v slovenski organizirani skupnosti. Je slovenski katehet v šolskem tečaju Ivana Cankarja v Berazateguiju ter kurat pri DSPB Tabor. Vsa leta je tudi zvest naročnik Svobodne Slovenije ter njenega Zbornika.

Ob 50-letnici g. Guština iskreno čestitamo. Želimo mu, da bi mu Bog naklonil še dolgo življenje v zdravju in moči, da bi zanj še naprej lahko reševal duše med tistimi, ki so duhovne pomoči najbolj potrebni, da pa bi tudi še naprej ostal tako delaven tudi med Slovenci, kakor je bil doslej.

Bog ga živi še mnogo let!

evropskih komunističnih držav; Pavel Fajdiga: Jugoslovanski komunistični režim.

OBVESTILA

Sobota, 19. aprila 1969:

Na pristavi v Castelarju ob 20 prvi prosvetni večer Slovenija v slikah. Predaval bo g. Franci Markež.

V Slomskovem domu ob 20 prosvetni večer s predavanjem skiptičnih slik Slovenije in predavanjem g. Lojzeta Erjavca.

Nedelja, 20. aprila 1969:

Slovenski dom v San Martinu proslava osme obletnice blagoslovitve doma.

SDO in SFZ Morón imata skupni zajutrek po maši na Pristavi. SDO v San Justu ima redni sestanek Četrtek, 24. aprila 1969:

V Slovenski hiši ob 16. predavanje Rude Jurčeca „Žene in naši sedanji problemi“. Vabi pripravljali odbor Zveze mater in žena.

Nedelja, 27. aprila 1969:

V mali dvorani Slovenske hiše po maši (10.30) sestanek zaupnikov Slovenske krščanske demokracije — SLS. Vabila so bila razposlana. Če ga kateri od zaupnikov ne bi bil dobil, naj smatra to sporočilo za vabilo in naj se sestanaka udeleži.

V Slovenski hiši po maši občna zborna SDO in SFZ.

V Slomskovem domu celodnevna prireditve ob 20-letnici naselitve, zbiranja in versko-kulturnega delovanja v tem kraju.

V Našem domu družabna prireditve Pesem goriških Erd.

Četrtek, 1. maja 1969:

Romanje in občni zbor Družabne pravde v kraj San Francisco Solano.

Nedelja, 11. maja 1969:

Romanje v Luján.

Nedelja, 25. maja 1969:

Proslava 20-letnice Vestnika.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Na Pristavi na Slovenskem dnevu so se sestali predsedniki slovenskih domov in sicer: Castelarja, Ramos Mejije, San Justa, San Martina, Slovenske vasi in Zedinjene Slovenije. Na tej informativni seji so sklenili, da se bodo periodično sestajali in so tudi pripravili program prve seje Medorganizacijskega sveta. Ta seja bo v četrtek, 8. maja, ob 20 v Slovenski hiši na Ramón Falconu.

Knjižnica Zedinjene Slovenije je odprta vsak delavni dan od 18—20. Poleg tega tudi vsako drugo soboto ob priliki srednješolskega tečaja in vsako nedeljo po maši.

Vaditeljski tečaj. Mladinski odsek Zedinjene Slovenije vabi vse vaditelje telesne vzgoje in vse tiste, ki žele prispevati s svojim delom pri vzgoji naše mladine na začetek II. tečaja v Slovenski hiši v soboto, 26. aprila, ob 19.30.

Slovenski dan v Buenos Airesu

Bil je v nedeljo, 13. aprila. Pripravilo ga je osrednje predstavniško društvo Zedinjena Slovenija, s slovenskimi domovi ter društvi in ustanovami slovenske demokratične emigracije. Udeležba na njem je bila odlična. Nad 1400 rojakov je prihitelo na Pristavo v Castelarju, da skupno preživijo praznik slovenskega bratstva, sloge, sprave, edinstva. Na njem je bil po dolgih letih zopet kulturni program, kar je dajal dnevu pečat začetnih slovenskih dni, ki so po vsej pripravi in izvedbi razodevali, da so res slovenski dnevi in ne zgolj družabna prireditve. Zadnji dogodki so pa letošnjemu slovenskemu dnevu dali še poseben pomen, ker je bila na Pristavi, ki je prejšnji teden postala dejanska lastnica Zedinjena Slovenija.

DOPOLDANSKA PRIREDITEV

Slovenski dan se je začel s sveto daritvijo. Za žive in mrtve Slovence v Argentini so jo imeli g. direktor msgr. Anton Orehar ter gg. Matija Lamovšek in Franc Himmelreich. Po evangeliju je msgr. Orehar v pridigi razvijal lepe misli o pomenu slovenskega dne in v zvezi z njim o potrebi osrednje ideje. Predmet razmišljanja ob slovenskem dnevu ni samo problem bolnih in revnih, temveč posebej tudi problem zdravil in bogatih, duhovno in finančno. Kaj storiti, da bo vsem dobro. Potrebna je močna osrednja ideja med nami, ki naj nas veže, žene in ohranja v medsebojnem življenju in delu za skupnost. Ta ideja je verska in narodna ohranitev nas naseljencev v Argentini.

Naše slovensko izseljensko življenje se razvija ob mnogih posameznikih, ustanovah in domovih. Umetnost uspeha je odvisna od naše pameti, ki zna spoštovati delo vsakega, vsakemu pusti svobodo misli vse dotlej, dokler gre v skupno dobro. Vsak naj svoje delo tako opravi, da bo njemu dobro in prav tudi drugemu in vsej skupnosti. Ni treba, da sedimo vsi na istem stolu, ali da hodimo po isti poti, temveč da gremo iskreno k istemu cilju: ohranitev Slovencev. Napiši in govori, samo

da si prepričan, da je resnično in dobro. Ne bomo vsiljevali svojih misli bližnjemu, temveč jih prepričevali o resnici.

Potrebno je delo in funkcija posameznih oseb, ustanov in domov, ker bi sicer mnogo sil počivalo in veliko dela ne bilo opravljenega. Potrebne so nam pa velike verske prireditve kot skupno obhajanje velikonočnih obredov, božičnice, naša skupna romanja ter skupne kulturne in socialne prireditve, ker množica močno vpliva psihološko na zavest vsakega.

Po sv. daritvi je bilo na Pristavi skupno kosilo, na katerem je ostalo veliko rojakov.

POPOLDANSKA PRIREDITEV

Zanjo je bil pripravljen kulturni program. Zaradi kratkega časa — sedanjí odbor je bil izvoljen 23. marca — ga ni bilo mogoče pripraviti v zamisli, kakor so hoteli prireditelji, je pa bil vendar lep in so bili ljudje z njim zadovoljni.

Lep je bil pogled na Pristavo v popoldanskih sončnih urah. Vse mize po prostrani Pristavi so bile zasedene; v lahmem vetru so se trgali prvi porjavili listi na jagnjedih in padali na tla. Prihajale so pa še vedno nove skupine ljudi.

Dekleta in fantje v narodnih nošah so jih sprejemali. Pristava v resnici že dolgo ni imela toliko obiskovalcev. Ob štirih je stopil pred zvočnik kulturni referent Zedinjene Slovenije g. arhitekt Jure Vombberger. Pozdravil je zbrano slovensko srenjo ter napovedal začetek kulturnega dela slovenskega dne. Za njim je povzel besedo pisatelj g. dr. Jože Krivec, ki je sestavil celotni kulturni program. O beli nedelji, o slovenskem dnevu je povedal tole:

„Bela nedelja, slovenski dan — dan srečanja in pozdravov. Združila nas je ena sama velika, večna živa misel: zvestoba temu, kar smo — Slovenci. — Nad nami plava slovenska zastava in obrisi križi mečejo senco čez nas. To je vsebina našega slovenstva. — Iz

njega se napaja naša nenehna želja, da bi tudi naši najmlajši rod rod živo čutil ta ogenj, ki nas ogreva in ki mu ga izročamo, da bi iz njega črpal poguma za svojo rast, kremenitvijo za svojo ohranitev in blagoslov za svoje sadove.“

Na oder je stopil toplo pozdravljen predsednik Zedinjene Slovenije g. Božo Stariha ter je imel na zbrane Slovence nagovor, ki ga objavljamo na drugem mestu. Govornika so rojaki prekinjali z odobravanjem, zlasti ko jim je sporočil, da so gg. notar Jože Lesar, Janez Kralj, dr. Franc Mihečič in Miloš Stare prejšnji petek pri notarju podpisali prenosno listino o lastninski pravici Pristave na Zedinjeno Slovenijo, v imenu katere sta Pristavo prevzela njen predsednik g. Božo Stariha ter tajnica gđc. Kruščičeva.

Ko se je navdušenje, s katerim je sprejela zbrana slovenska množica izvajanja predsednika Zedinjene Slovenije, poleglo sta sestrici Breznikarjevi iz Slomskove šole v Ramos Mejiji občutene deklamirali Kunčičevi pesmici Pismo od doma in Pismo domov.

Pred nastopom deključnega okteta Pristave, ki ga vodi gđc. Kristina Golobova, je o slovenski pesmi g. dr. Krivec spregovoril tele besede:

Kako smo vedno veseli predvsem mladih, ki nam znajo prisrčno in iskreno zapeti slovensko pesem! Pesem, ki je del našega življenja. — V vseh velikih urah je bila prav slovenska pesem tista, ki nas je najbolj navduševala, povezovala, najtrdnjše združevala in ohranjevala. V kičem veselju je napajala naša srca z zmagošnjavim — v žgoči bolesti nam je dvigala pogum. — Danes naj bo naša pesem veselo oznanilo: oznanilo prisrčnosti in iskrenosti, s katero smo prišli na to današnje srečanje.

Po tem uvodu je deključni oktet ljubko odpel pesmi: Jaz pa vrtec bom kopala, Mrzel veter tebe žene in Zdravico. Navdušeno ploskanje je pričelo, tako so pesmi vsem segle do srca.

Narteja Velikonje Amerikanci so boleče vprašanje slovenskih ljudi v svetu in njihovih staršev ter ostalih sorodnikov doma. Govori o odmiranju slovenske mladine v svetu, o starem

UKRAJINSKA KATOLIŠKA UNIVERZA S SLOVENSKIM ODDELKOM

Začela bo letošnje študijsko leto v nedeljo, 20. t. m. ob 13.30 uri v mali dvorani Slovenske hiše na R. L. Falcón 4153, z otvoritvenim predavanjem univ. prof. dr. Vinka Brumna o temi: Pedagogika kot znanost.

Letošnji študijski program je naslednji: v slovenščini — Poglavlja iz slovenske zgodovine (dr. Tine Debeljak); Zgodovina slovenske filozofije (dr. Vinko Brumen); Slovenska literatura (dr. Tine Debeljak); v kasteljansčini — Zgodovina krščanstva pri slovenskih narodih (dr. Franc Gnidovec); Primerjalna zgodovina slovenskih literatur (dr. Tine Debeljak); Doktrina 2. vati-

kanskega koncila (msgr. Andrés Sajc-lak); Primerjalna zgodovina slovenskih kultur (dr. Vladimir Toczylovsky).

Vabimo vse, ki se zanimajo za našo najvišjo študijsko ustanovo, da se udeležijo slavnostne otvoritve, slovensko akademsko mladino pa, da z vpisom na fakulteto poglobi in utrdi svoje znanje o zgodovinskem, verskem in kulturnem razvoju slovenskega in drugih slovenskih narodov.

Med Venezuelo in Argentino je že vse pripravljeno za obnovo rečnih olimpijskih zvez.

V nedeljo, 20. aprila, osma obletnica blagoslovitve Slovenskega doma v San Martinu: ob 11.30 sv. maša — skupno kosilo. — Ob 16

AKADEMIJA

pri kateri sodeluje šola, pevski zbor, harmonikarji, SDO, SFZ. — Nato

DRUŽABNA PRIREDITEV s sodelovanjem orkestra "THE GOLDENTONES"

NAŠ DOM

27. aprila 1969

DRUŽABNA PRIREDITEV

- PESEM GORIŠKIH BRD — kulturni nastop po zamisli in režiji g. I. Novaka.
- Sodeluje orkester "GOLDEN TONES" Začetek ob 13.

NASLEDNJE PRIREDITVE IN SESTANKI

20. 4. 1969: ob 9.30 sestanek športnikov in volitev športnega referenta ob 10.30 sestanek kulturnikov in volitev kult. referenta

Članska večerja

3. 5. 1969: združena z otvoritvijo nove poslovne dobe. Vabljeni tudi prijatelji Našega doma.

4. 5. 1969: ob 9.30 sestanek članic Našega doma ter volitev domovskega pomožnega odbora.

Odbojkaški dan

13. 5. 1969: poleg drugih športnih klubov sodelujeta tudi RIVER in BOCA

Srebrna maša č. g. J. Mernika in proslava 20-letnice slovenske sv. maše v San Justu

25. 5. 1969: širši program bo pravočasno objavljen.

Lovska veselica

22. 6. 1969: o poteku ekspedicij in njihovih načrtih bo pravočasno objavljeno. Sodeluje orkester GOLDEN TONES.

Planica

Pred 35. leti, 25. marca 1934 je novica iz doline pod Poncami navdušila vse športnike v Sloveniji in svetu: Norvežan Birger Ruud je na novi smučski skakalnici, ki jo je zgradil ing. Stanko Bloudek, postavil nov svetovni rekord v smučskih skokih z 92 m. Albin Nevšak pa nov jugoslovanski rekord s 66 m. Velika smučska skakalnica v Planici je postala svetovno znana. Tudi nasprotovanj v svetu ni manjkalo, toda Planica je obstala in še šestnajst let so na planiški skakalnici znova in znova izboljševali svetovne rekorde.

Ko so kasneje zgradili velikanke še v Kulmu, Oberstdorfu in Vikersundu, ki dopuščajo daljše skoke kot prejšnja planiška, so slovenski smučarski organizatorji takoj začeli misliti, kako bi vrnili planiški skakalnici prvenstvo. Prvi predlogi so bili za preureditev in povečanje Bloudkove skakalnice. Kasneje pa so to misel opustili in pričeli s pripravami za zgraditev nove velikanke, kajti stroški za preureditev stare velikanke ne bi bili dosti manjši.

Kmalu po zadnjem tekmovanju na planiški velikanki l. 1966 se je ustanovil poseben „Organizacijski komite Planica“. Ta odbor je odobril načrte za zgraditev nove velikanke, ki jih je pripravil inž. L. Gorišek. Z raznimi predeli na terenu nove velikanke so začeli spomladi 1967, dela na skakalnici sami pa so bila napovedana za začetek junija 1967. Dela za izgradnjo je prevzelo podjetje Vodna skupnost Koper s sodelovanjem podjetja Gorenje iz Radovljice, podjetje za urejanje hudournikov, in rateška delovna skupina Janeza Kerštajna.

Dela pa se niso začela junija, ampak 10. julija 1967. Želja odbora za Planico je bila, da bi bila skakalnica nared že v sezoni 1967/8, vendar so se dela bolj zavlekla. Gradnja je bila izvršena v 240 delovnih dneh. Odbor je 5. maja na tiskovni konferenci sporočil, da bodo dela na skakalnici končana do 1. julija 1968., pa tudi ta datum ni držal, temveč so bila dela na skakalnici zaključena sredi novembra; manjkala so le manjša dela: sodniški stolp in računarska pisarna. Isti mesec je tudi posebna komisija Mednarodne smučarske organizacije pregledala novo velikanko, jo premerila in odobrila.

Za novo skakalnico je bilo treba izkopati nad 35.000 kub. metrov materiala za iztek in zaletišče. Skakalnica je visoka 186 m, trikrat višja od ljubljanskega Gradu. Od začetka izteka, ki je dolg 200 m, pa do odskočnega mostu je 280 m, višinska razlika meri 121 m, od mostu do vrha pa še 65 m, zaletišče samo je dolgo 140 metrov. Vsa dolžinska linija skakalnice znaša 560 m. Skakalec bo opravil to pot v nekaj sekundah, na zaletišču pa bo dobil hitrost 110—120 km na uro.

Predračun za zgraditev nove skakalnice je znašal 1.200.000 Ndin; ob začetku gradnje je bilo zbranih 600.000 Ndin. Za kritje stroškov je Planiški komite organiziral posebno loterijo in dosegel velik uspeh, ker so v Sloveniji prodali več srečk za to loterijo, kot za katero koli drugo. V začetku januarja 1968 so organizirali akcijo med mladino „Planiški dinar“, vsak mesec so bila zrebanja za darila, ki so jih razna podjetja dala za imetnike „Planiškega dinarja“.

Pripravljalni odbor Zveze mater in žena

vabi na predavanje
g. Rude Jurčeca:

Žena in današnji problemi

Kraj: Slovenska hiša
Čas: četrtek, 24. aprila, ob 16

Deveta obletnica Slovenskega doma v Carapachayu,

v nedeljo 4. maja.

SPORED:

Dopolodne: Pozdrav zastave.
Sv. maša za pokoj. M. Amon.
Po sv. maši pozdravni nagovor.
Popoldne: Razne igre.
Prosta zabava.
Orkester.

Dr. FRANC KNAVS ODVETNIK

Lavallo 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271

Uradne ure od 17—20
Na telefonu tudi dopoldne (10—12)

Luján, Francia 952
T. E. 735 ali 516

V petek in soboto od 9—13. ure.

NEDELJA, 27. APRILA
V SLOMŠKOVEM DOMU

PROSLAVA

20-letnice slovenske skupnosti
v Ramos Mejiji

Spored:

- Ob 11: dviganje zastav, nato sveča maša s cerkvenim govorom.
- Opoldne: skupno kosilo po nizki ceni. Prihaje zanj pred 11. uro pri vhodu.
- Popoldne ob 16: pozdrav — predsednik Slomškovega doma
- Nastop ramoškega cerkvenega zbora
- Recitacija
- šola A. M. Slomška in mladi Gallus
- Slavnostni govor — č. g. prelat F. Novak
- Folklorni nastop
- SPZ Gallus poje
- Po programu prosta zabava
- Vsi rojaki prisrčno vabljeni!

DRUŽABNA PRAVDA

vabi vse rojake na romanjo in občini zbor, ki bo 1. maja v San Francisco Solano. — Ob 10 sv. maša, ob 11 občini zbor, nato ASADJ

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20

C. José E. Uriburu 235, Cap. Fed.
Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

Dr. Tone Žužek

ADVOKAT

Urađuje za rojake ob sredah in petkih od 17—19

Na telefonu 47-4852 tudi dopoldne

Lavallo 2331

5. nadstropje, pisarna 10

Ena kvadra od subte. „Pasteur“

Je to Vaš problem?

Kje dobiti posojilo? Kam naložiti denar?
Predno se odločite, vprašajte v

SLOVENSKI HRANILNICE z. z. o. z.

G. C. SLOGA Ltda.

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejia

Uradne ure: torek, četrtek, sobota od 16 do 20.

Pravna posvetovalnica, ki jo vodi dr. Vital Ašič, vsako prvo in tretjo soboto v mesecu od 17 do 19.

Vsem prijateljem in znancem naznanjamo žalostno novico, da je naša draga mama, žena in sestra gospa

MARIJA RANT, roj. MIKLAVČIČ

po dolgotrajnem nudem trpljenju mirno zaspala v Gospodu.

Za njo žalujejo:

V Argentini: mož Janez Rant, sin France Rant z družino, Francka Grudzien z možem.

V domovini: sin Tone Rant z družino, sestra Ivana Bogataj in Katarina Dolinar z družinama.

Ker je po dogovoru predstavnikov treh velikank — Planica, Kulm, Oberstdorfen — tekmovanje na velikankah vsako leto na eni (medtem so zgradili velikanko tudi Norvežani in eno grade tudi v — ZDA) je bila v Planici letos marca otvoritev nove velikanke. Še 100 dni pred začetkom tekmovanja je manjkalo dosti manjših del. Predvsem je skrbela prireditelje ureditev ceste Ra-teče—Planica in ureditev telekomunikacij ter prometa. (Leta 1966 je na tekmovanje pripeljal gledalce 570 avtobusov in 3.500 osebnih avtomobilov, letos pa so računali še na večji obisk.) Sodniški stolp so postavili šele februarja. Spočetka ga sploh niso nameravali postaviti, ker so mislili ocenjevati skoke na velikanki le po dolžini skoka in po oceni doskoka, kasneje pa so se odločili tudi za ocenjevanje sloga poleta.

Planica je bila nared 5. marca, 7. marca je doživela svoj „neuradni krst“. Petnajst dni pred tekmovanjem so jo iz varnostnih razlogov preizkusili, da bi lahko odpravili morebitne hibe. Prvi poskusni polet je opravil Miro Oman in je v odličnem slogu pristal pri 135 metrih. Naslednjega dne so preizkusili skakalnico še Peter Štefančič, Marijan Nahtigal, Marijan Pečar, Peter Eržen, Oto Giacomelli in Marijan Prelovšek. Najprej so za ogrevanje napravili nekaj skokov na 90-metrski skakalnici, nato pa po dva skoka na novi velikanki. Prvi skoki so bili krajši, najdaljšega je postavil s 139 m 20-letni Prelovšek, ki je v drugi seriji skočil 148 m. Prelovšek je postavil rekord, ki ni rekord, in je do uradnega tekmovanja veljal kot rekord Šlibarjev skok 141 m v Kulmu leta 1961. Poskusni skoki so pokazali, da je skakalnica brezhibna.

Preden pridemo na tekmovanje v Planici, ki je bilo od 21. do 23. marca, pa se spomnimo še prvega slovenskega in jugoslovanskega prvenstva v skokih. Leta 1921 je bilo v Bohinju na novozgrajeni skakalnici. Za naslov državnega prvaka so se tedaj potegovali trije Slovenci in dva Hrvata. Najdalje je skočil Kavšek, a je pri 13 metrih padel, najlepše je pa skočil trikrat po 9 m, Pogačar, isto dolžino je dosegel tudi Dolenc, gledalcev pa je bilo krog sto.

Vabilu prireditelja tekmovanja se je odzvalo poleg 12 reprezentativcev Slovencev iz Jugoslavije še 42 tekmovalcev. 12 iz Češkoslovaške, 3 iz Norveške, 5 iz NDR, 3 iz SZ, 6 iz Avstrije, 3 iz Poljske, 3 iz Švice, 2 iz Madžarske. 1 iz ZDA in po dva iz ZRN in Italije. Od svetovne elite ni bilo le Švedov, Fincev in Japoncev, ki so utemeljevali svojo odsotnost z nepripravljenostjo svojih skakalcev za nastope na velikanki.

Že po poskusnih skokih slovenskih tekmovalcev je bilo jasno, da bodo na velikanki na samem tekmovanju dosegali nove rekorde. Tekmovalci so vsak dan tekmovanja izvedli po tri skoke, od katerih sta dva najboljša štela za končno oceno. Prvi dan je 12 skakalcev premagalo znamenito stare velikanke v Planici (130 m), dosežen je bil nov svetovni rekord, ki ga je postavil Norvežan Wirkola s 156 m, ki je za dva metra izboljšal rekord Avstrijca Bahlerja, doseženega pred dve-ma letoma na Norveškem. Med Slovenci je bil ta dan najuspešnejši Štefančič. S skokom 126 m se je uvrstil na 11. mesto. V soboto, 22. marca, je spet

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina

Correo Argentino Central (B)
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 996.221

Naročnina Svob. Slovenije za leto 1969: za Argentino \$ 2.700.—. Pri pošiljanju po pošti \$ 2.800.—; ZDA in Kanada 13 USA dolarjev; za Evropo pa 15 USA dolarjev za pošiljanje z avionske pošte. — Evropa, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol. alleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Pta. baja, of. 2

Cangallo 1642 Buenos Aires

T. E. 35-8827

